

Sygn. akt II CZ 114/11

POSTANOWIENIE

Dnia 7 grudnia 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Henryk Pietrkowski (przewodniczący)

SSN Iwona Koper

SSN Katarzyna Tyczka-Rote (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa A. M.

przeciwko J. F.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 7 grudnia 2011 r.,

zażalenia powódki

na postanowienie Sądu Okręgowego

z dnia 13 maja 2011 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnianie

Postanowieniem z dnia 13 maja 2011 r. Sąd Okręgowy uzupełnił wyrok Sądu Okręgowego z dnia 13 kwietnia 2011 r. w ten sposób, że dotychczasową treść rozstrzygnięcia oznaczył jako punkt pierwszy i dodał punkt drugi, w którym zniósł wzajemnie pomiędzy stronami koszty procesu za postępowanie w drugiej instancji.

W uzasadnieniu wyjaśnił, że obie strony wniosły apelacje od wyroku Sądu Rejonowego z dnia 25 sierpnia 2010 r. Powódka A. M. zaskarżyła orzeczenie w części oddalającej powództwo (wartość przedmiotu zaskarżenia 8 600 zł), a pozwany J. F. – w części zasadzającej (wartość przedmiotu zaskarżenia 8 400 zł). Wyrokiem z dnia 13 kwietnia 2011 r. Sąd Okręgowy oddalił obie apelacje. Pismem z dnia 15 kwietnia 2011 r. powódka wniosła o uzupełnienie wyroku Sądu Okręgowego poprzez rozstrzygnięcie o kosztach procesu i zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kwoty 600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego w postępowaniu odwoławczym. Powódka wskazała, że wygrała postępowanie apelacyjne zainicjowane apelacją pozwanego i dlatego należy jej zwrot kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Okręgowy uznał, że zachodziły podstawy do zastosowania art. 100 k.p.c., ponieważ każda ze stron w postępowaniu apelacyjnym w takim samym zakresie wygrała, jak i przegrała proces, wobec czego powódce nie przysługiwał od pozwanego zwrot kosztów zastępstwa procesowego przed sądem odwoławczym.

Powódka zażaliła się na powyższe postanowienie. Zarzuciła naruszenie przepisów postępowania - art. 100 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 k.p.c. poprzez jego błędną wykładnię i przyjęcie, że jeżeli strony co do zasady poniosły koszty postępowania apelacyjnego, w którym rozpoznano apelację obu stron od wyroku sądu pierwszej instancji, to słuszne jest zastosowanie zasady wzajemnego zniesienia kosztów, mimo zastępowania powódki przez profesjonalnego pełnomocnika. Podniosła, iż w wyroku z dnia 25 sierpnia 2010 r. Sąd Rejonowy zasądził na jej rzecz od pozwanego kwotę 8 400 zł, co stanowiło połowę kwoty objętej żądaniem pozwu. Nie budzi więc wątpliwości, że powódka utrzymała się ze swoimi roszczeniami w pięćdziesięciu procentach i tym samym udział obu stron

w kosztach procesu obciąża obie strony w takiej samej proporcji. Ponieważ w sprawie tylko powódka korzystała z zastępstwa profesjonalnego pełnomocnika procesowego i tylko ona poniosła tego koszty, to należy się jej częściowy zwrot kosztów zastępstwa adwokackiego za postępowanie przed Sądem drugiej instancji.

W konkluzji wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kwoty 300 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W orzecznictwie nie budzi wątpliwości, że zastosowanie art. 100 k.p.c. wymaga porównania w jakim zakresie strony wygrały, a w jakim uległy przeciwnikowi. Ocena przeprowadzana jest poprzez porównanie rozmiaru żądania uwzględnionego w wyroku z całym dochodzonym roszczeniem. Otrzymana proporcja powinna następnie posłużyć do określenia należnego stronie zwrotu kosztów. Jeśli koszty poniesione przez obydwie strony będą zbliżone – zachodzą podstawy do zastosowania wzajemnego zniesienia kosztów. W postępowaniu apelacyjnym jednak układ nieco się zmienia. Strona, która wnosi apelację od części wyroku ponosi koszty procesu wyznaczone wartością przedmiotu zaskarżenia – zarówno co do opłat sądowych (art. 13 § 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn. Dz.U. z 2010 r., Nr 90, poz. 594 ze zm.) jak i co do kosztów zastępstwa adwokackiego (§ 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.)). W tym jednak zakresie powódce zwrot kosztów nie przysługiwał, ponieważ przegrała w całości żądanie zgłoszone w swojej apelacji. Natomiast kosztów związanych z obroną przed apelacją pozwanego powódka nie objęła zgłoszonym wnioskiem o uzupełnienie wyroku w zakresie zwrotu kosztów co wynika z treści wniosku (k. 362) oraz z rozmiaru kwoty dochodzonej w zażaleniu – stanowiącej połowę wynagrodzenia adwokackiego za postępowanie apelacyjne obliczonego od wartości przedmiotu zaskarżenia z apelacji powódki. W związku z tym Sąd Okręgowy nie miał podstaw do przyznawania powódce zwrotu kosztów obrony

przed apelacją pozwanego. W konsekwencji rozstrzygnięcie, którego istotą jest nieobciążanie żadnej ze stron obowiązkiem zwrotu kosztów przeciwnikowi było prawidłowe, wobec czego zażalenie powódki należało oddalić na podstawie art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.